

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2024
COM(2024) 597 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

**om fastställande av att Rumänien inte har vidtagit effektiva åtgärder till följd av rådets
rekommendation av den 18 juni 2021**

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om fastställande av att Rumänien inte har vidtagit effektiva åtgärder till följd av rådets rekommendation av den 18 juni 2021

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 126.8,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 126 i fördraget ska medlemsstaterna undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser.
- (2) Stabilitets- och tillväxtpakten syftar till att genom sunda offentliga finanser stärka förutsättningarna för prisstabilitet och stark hållbar tillväxt som kan bidra till ökad sysselsättning. Stabilitets- och tillväxtpakten omfattar rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott¹, som antogs i syfte att främja en snabb korrigerande av alltför stora underskott i de offentliga finanserna.
- (3) Den 3 april 2020 antog rådet, på kommissionens rekommendation, beslut (EU) 2020/509 i enlighet med artikel 126.6 i EUF-fördraget om att det förelåg ett alltför stort underskott i Rumänien, då underskottskriteriet i EUF-fördraget inte förväntades uppfyllas 2019, och utfärdade en rekommendation i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget i syfte att åtgärda situationen med ett alltför stort offentligt underskott senast 2022. Mot bakgrund av den kraftiga nedgången i ekonomisk aktivitet i samband med covid-19-pandemin antog rådet den 18 juni 2021 en reviderad rekommendation i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget som riktades till Rumänien².
- (4) Den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Rumänien att åtgärda situationen med ett alltför stort underskott senast 2024. I rekommendationen i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Rumänien att minska sitt samlade underskott till 8,0 % av BNP år 2021, 6,2 % av BNP år 2022, 4,4 % av BNP år 2023 och 2,9 % av BNP år 2024. Detta var förenligt med en nominell ökning

¹ Rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EGT L 209, 2.8.1997, s. 6).

² Alla dokument som rör förfarandet om Rumäniens alltför stora underskott finns på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/ongoing-excessive-deficit-procedures/romania_sv

av primära offentliga nettoutgifter på 3,4 % år 2021, 1,3 % år 2022, 0,9 % år 2023 och 0,0 % år 2024. Det motsvarade en årlig strukturell anpassning på 0,7 % av BNP år 2021, 1,8 % år 2022, 1,7 % år 2023 och 1,5 % år 2024. I rekommendationen fastställdes vidare att Rumänien borde genomföra de åtgärder som redan antagits för 2021 fullt ut och precisera och genomföra de ytterligare åtgärder som krävdes för att korrigera det alltför stora underskottet senast 2024. Eventuella oförutsedda inkomster skulle användas för att minska det offentliga underskottet. I sin rekommendation fastställde rådet den 15 oktober 2021 som tidsfrist för Rumänien att vidta effektiva åtgärder och åtminstone var sjätte månad i enlighet med artikel 3.4a i förordning (EG) nr 1467/97 rapportera om sina framsteg i genomförandet av rekommendationen fram till dess att det alltför stora underskottet har korrigerats.

- (5) Den 24 november 2021 slog kommissionen fast att Rumänien hade vidtagit effektiva åtgärder till följd av rekommendationen i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget av den 18 juni 2021 och ansåg att det vid denna tidpunkt inte krävdes några ytterligare steg i förfarandet vid alltför stora underskott. Rumänien har sedan dess bedömts ha följt rekommendationen i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget av den 18 juni 2021, eftersom målen för det samlade underskottet för 2021 och 2022 har uppnåtts. Enligt uppgifter om budgetutfallet som validerats av Eurostat minskade Rumäniens offentliga underskott från 7,2 % av BNP år 2021 till 6,3 % av BNP år 2022. Den ursprungliga uppskattningen för år 2022 (som rapporterades och validerades i samband med rapporteringen inom underskotts förfarandet våren 2023) var 6,2 % av BNP, vilket låg helt i linje med det mål för det samlade underskottet som rekommenderats av rådet. Förfarandet vid alltför stora underskott förklarades därför vilande. Det strukturella underskottet minskade dock med 1,2 procentenheter av BNP år 2021 och 0,4 procentenheter av BNP år 2022, jämfört med den rekommenderade anpassningen på 0,7 procentenheter respektive 1,8 procentenheter av BNP. Den ackumulerade strukturella anpassningen under perioden 2021–2022 var således mindre än den rekommenderade. De primära nettoutgifterna ökade dessutom med 7,4 % år 2021 och 15,0 % år 2022, vilket var långt över målen i rådets rekommendation.
- (6) Sedan rådets rekommendation av den 18 juni 2021 antogs har Rumäniens ekonomiska utveckling i stort sett överensstämmt med kommissionens prognoser. Under åren 2021–2023 överensstämde den reala BNP-tillväxten i stort sett med prognoserna i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 2 juni 2021, trots de makroekonomiska chocker som inträffade under denna period (särskilt Rysslands anfallskrig mot Ukraina och den efterföljande energishocken). Produktionsgapet för 2023 beräknas ha varit mindre negativt än prognosen i juni 2021. De offentliga inkomsterna har dessutom ökat betydligt snabbare än väntat, vilket i första hand beror på den höga inflationen men även på den reala BNP-tillväxtens sammansättning, där skatter utgör en betydande andel. Den makroekonomiska utvecklingen kan sammantaget inte motivera de betydligt sämre offentligfinansiella utfallen jämfört med rådets rekommendation i juni 2021, även om BNP-tillväxten sannolikt skulle ha varit lägre med en betydligt stramare finanspolitik.
- (7) En ny bedömning av de åtgärder som vidtagits av Rumänien för att korrigera det alltför stora underskottet senast 2024 i enlighet med rådets rekommendation av den 18 juni 2021 leder till följande slutsatser:

- På grundval av de uppgifter om budgetutfall som rapporterats av Rumänien och validerats av Eurostat ökade Rumäniens offentliga underskott till 6,6 % av BNP år 2023, vilket är betydligt mer än de 4,4 % av BNP som rekommenderats av rådet och som Rumänien planerade i sitt konvergensprogram för 2023. Den främsta orsaken till denna avvikelse var att de offentliga utgifterna fortsatte att öka i mycket snabb takt till följd av främst sociala transfereringar, räntebetalningar, utgifter för varor och tjänster samt kapitalutgifter. Det samlade underskottet år 2023 påverkades även av den statistiska redovisningen av de utbetalningar av lönehöjningar inom den offentliga sektorn (0,5 % av BNP) som var en följd av domstolsbeslut.
 - Under 2023 var den finanspolitiska anpassningen mycket mindre än vad rådet rekommenderat. Rumäniens strukturella saldo var i stort sett oförändrat 2023 (då det försämrades med 0,1 % av BNP) och låg långt under det mål om en förbättring med 1,7 % av BNP som rådet rekommenderat. De primära nettoutgifterna ökade (rensat för finanspolitiska åtgärder på inkomstsidan) betydligt snabbare än vad som rekommenderades 2023 med nästan 12 %, vilket kan jämföras med det mål på 0,9 % som rådet rekommenderat.
 - Under 2022 och 2023 drev en stark real och nominell BNP-tillväxt på en mycket kraftig ökning av de offentliga inkomsterna (20,8 % år 2022 och 14,2 % år 2023), vilket var betydligt mer än vad som förutsågs vid tidpunkten för rådets rekommendation i juni 2021. Under båda dessa år användes merparten av de oförutsedda inkomsterna dock till att finansiera ytterligare utgifter i stället för att minska budgetunderskottet.
 - Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas underskottet i de offentliga finanserna öka till 6,9 % av BNP år 2024. Den offentliga skuldkvoten ser ut att öka till 50,9 % i slutet av 2024, från 48,8 % 2023. Precis som tidigare år beror den prognostiserade ökningen av underskottet i de offentliga finanserna år 2024 på att de löpande offentliga utgifterna har stigit kraftigt. Utgifterna för löner inom den offentliga sektorn beräknas stiga kraftigt till följd av diskretionära lönehöjningar på senare tid inom utbildnings-, hälso- och sjukvårds- och försvarssektorerna. Omräkningen av pensioner i samband med pensionsreformen kommer på kort sikt att medföra en kostnad under åren 2024 och 2025, men om reformen genomförs fullt ut kommer den på medellång och lång sikt att generera stora besparingar.
 - År 2024 förväntas de offentliga inkomsterna stiga i snabbare takt än den nominella BNP-tillväxten till följd av arbetet med att förbättra skatteuppbörden genom att digitalisera skattesystemet och det paket med inkomstförstärkande åtgärder som antogs hösten 2023 och som förväntas öka de offentliga inkomsterna med omkring 1 % av BNP. Paketet innebär i huvudsak att bolagsskatten höjs för i synnerhet mikroföretag och att inkomstskatten höjs för privatpersoner genom att förmånliga skatteregler för bygg- och jordbrukssektorerna delvis avskaffas, att den lägre mervärdesskatten på vissa varor och tjänster avskaffas, att punktskatter höjs och att en särskild skatt införs på bankers och multinationella företags omsättning.
- (8) Detta leder till slutsatsen att Rumäniens åtgärder till följd av rådets rekommendation av den 18 juni 2021 inte har varit tillräckliga. Rumänien uppnådde inte målet för det samlade underskottet år 2023 och förväntas inte korrigera sitt alltför stora underskott

senast 2024. Den finanspolitiska anpassningen var betydligt mindre än vad rådet rekommenderat och de primära nettoutgifterna ökade betydligt mer än vad som rekommenderats.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Rumänien har inte vidtagit effektiva åtgärder till följd av rådets rekommendation av den 18 juni 2021.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Rumänien.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*